

boj, tudi boj za svobodni zračni prostor, hkrati pa mu omogoča literarno doživljanje dela.

Slavko Pregl sega s svojimi črticami za mladino na popolnoma drugačno področje. Knjiga z živahnim izzivalnim naslovom govori o otrocih, največ fantih, in o njihovih vsakdanjih potegavščinah, vragolijah, akcijah, podvigih, izzivanjih, nakanah in kar je še podobnih vzgibov, ki otroku izpolnjujejo vsakdanjost. V vsaki zgodbi je prikazana kaka poteza značaja in posledica, ki izhaja iz nje. Z zelo pretanjenim posluhom za psihološko ravnino zgodnjih najstnikov opisuje Pregl različne situacije, v katerih se znajdejo njegovi junaki. Zarisuje njihove dobre in slabe lastnosti, za slednje najde učinkovito korekcijo, toda nikoli v smislu moralnega nauka, pač pa kot samo po sebi razumljivo odločitev, ki omogoča normalne odnose, pa naj gre že za svet otrok ali odraslih. Knjiga je po eni strani nabita z atomskimi jedri, po drugi pa pisatelj vse eksplozije utiša, tako da razdejanja pravzaprav sploh ni. Tudi odnos starši-otroci je popolnoma razelektren, Pregl prikazuje starše kot premišljene vzgojitelje. Družinska celica je zdrava, vse to, kar počno otroci v svojem klateškem razdobju je vsakdanje in normalno. To so dejanja, ki jih vsekakor kaže registrirati in nanje reagirati, toda nikakor ne z vnebovpijočo moralno.

Polonca Kovačeva je dogajanje postavila v razred in v počitniški čas, dogodke pa spletla ob nekaj učencih z enakim imenom. Tako se morajo Andreji razločevati z dodatnimi imeni (vzdevki jih tudi karakterizirajo) in to jih postavlja v sredo dogajanja. Situacije vzbujajo smeh, razgrnejo pa se največkrat ob šolskih dogodkih. Šolsko vzdušje je pristno in tipično sodobno, kar razodeva tudi žargon. Tudi v tej knjigi udarjata na dan temperament in značaj posameznega junaka, vse konflikte pa reši pisateljica s poznavanjem psihologije zgodnjega mladostnika.

Priročnik za klatenje in *Andrejev ni nikoli preveč* sta knjigi, ki govorita o otrocih iz mestnega okolja, vendar tako neposredno in ob tako širokem spektru občnih navad, razvad, želja, potegavščin, da sta blizu tudi vrstnikom iz drugačnega socialnega okolja. Za obe je značilen humorističen akcent, za obe tudi močni elementi pogovornega jezika. Glede jezika in glede tematike, ki črpa snov predvsem iz dna neobremenjene vedrine, sta knjigi tipično drugačni od del za mlade bralce, kakršne so otrokom pisali slovenski mladinski klasiki. Na to se navezujejo vse literarne prvine od opisa do karakteristike in kajpada tudi slog.

Založba Borec je s svežnjem omenjenih knjig za leto 1977 ponudila bralcem dovolj mikavno branje.

Berta Golob

KURIRČKOVA SLIKANICA

Za leto 1977 so izšle naslednje Kurirčkove slikanice: *Zima Vrščaj Tisoč čolničev*, Branka Jurca *Babičina pravljica*, Leopold Suhodolčan *Ku-*

rirčkov dnevnik. Prvo je ilustrirala Jelka Reichmann, drugo Marjanca Jemčeva in tretjo Marjan Manček.

Kurirčkova slikanica je začela iz-

hajati 1974. leta; doslej je v njej izšlo 13 knjižic za najmlajše. Zamišljena je kot slikanica, ki bi prvenstveno z besedili o NOB ohranjala izročilo osvobodilnega boja in ga prenašala na mladi rod.

Med navedenimi slikanicami je najbolj izviren *Kurirčkov dnevnik*. V njem je nakazanih enajst zgodbic, ki jih morajo bralci ali sami nadaljevati ali dane besede uporabiti v samostojni zgodbici, urediti besedilo in še kako drugače izraziti svojo ustvarjalnost. Posebno vodilo so ilustracije, ki domišljijo naravnost izzivajo k poletu; slikanica torej sprošča učencev besedni zaklad. Njena uporabnost se nakazuje v dveh smereh: kot knjiga, ob kateri bo bralec sam zase sledil njenim invencijam, pa tudi kot pripomoček v šoli, da jo učitelj vključi v pouk, kadar gre za urjenje pisnega in govornega sporočanja. V tem primeru bo bralec dobil tudi povratno informacijo, saj mu bo učitelj pove-

dal, koliko uspešno je zadostil napotkom, navedenim v zvezi z vsako nedokončano zgodbo.

Slikanica se taka, kakršna je, ponuja tudi kot popestritev branja za značko, prav tako pa kot dopolnilo nekaterih splošnih tém in tem iz zgodovine NOB (kurirji, partizanski grobovi, dan žena), ko učencem omogoča, da pokažejo, kako so razumeli učiteljevo razlago. Nazoren pripomoček so ilustracije. Ob spretni spodbudi učitelja ali pa koga drugega ponujajo veliko možnosti, da se bralec ob njih razgovori ali razpiše tudi bolj na široko, kot je predvideno s posameznim napotilom. Tako je zamisel že zaradi didaktične strani vredna posebne pozornosti.

Drugi dve slikanici sta standardni, velja pa omeniti njuno pripovedno dinamiko, najsi bo v besedilu ali ilustraciji.

Berta Golob

KURIRČKOVA ZGODOVINSKA SLIKANICA

Kurirčkova zgodovinska slikanica je začela izhajati leta 1978. V prvem letniku je izšlo pet slikanic: Leopold Suhodolčan *Zgodilo se je šestega aprila* (ilustr. Aco Mavec), Ivo Zorman *Bolničarka Vida* (ilustr. Marjanca Jemec-Božič), *Uporne Dražgoše* (ilustr. Ive Šubic), *Naši kurirji* (ilustr. Marjan Manček), France Filipič *O pohorskem bataljonu* (ilustr. Štefan Planinc).

Snov je zgodovinska, tematika zaobsega narodnoosvobodilni boj, zasnovna pa je literarna.

Najbolj splošna je pripoved o bolničarki Vidi, najbolj konkretna pa o pohorskem bataljonu. Ob tem se vsi-

ljuje vprašanje, kako mladim bralcem sploh predstaviti pomembne zgodovinske dogodke: ali kot stvarno fotografijo ali v literarizirano obliko zajeto osebno doživetje samega avtorja oziroma koga drugega. Urednik omenjene zbirke se je odločil za to, drugo pot.

Pred prvo ima to prednost, da bralca zaradi akcijske napetosti neposredneje pritegne k dogajanju, tako da potek dogodkov nekako sodoživlja. Za bralce, ki jim je zgodovinska slikanica namenjena, je to dokaj ustrezen način.

Za tri slikanice je besedilo napisal Ivo Zorman. V *Bolničarki Vidi* iz-